

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

FORENING & MUSEUM

Medlemsblad for Helsingør Museumsforening * Nr. 4 1991

TEKNOLOGIENS SEJR !

Historiens ypperste Hugo Matthiessen udtalte engang, at han var imod enhver forandring, selv til det bedre. Siden det første nummer af »Forening & Museum« så dagens lys i 1987, er det blevet produceret med de bedste forhåndenværende midler. Det har på en måde også været charmen ved vort foreningsblad; en slags klubblad lavet af klubbens egne medlemmer med de fejl, der nu engang må være ved det rene amatørarbejde. Vi, der har produceret bladet, har da indtil nu heller ikke ønsket at fravige vort princip om at benytte de forhåndenværende midler, selv om bogtrykkeren gang på gang har spurgt os, hvornår vi går fra vor primitive skrivemaskine over til ordentlig sats, så bladet ser professionelt ud. Det har imidlertid ikke alene oversteget vor økonomiske formåen at lade bladet sætte, men altså også oversteget vore tekniske ambitioner med bladet. Imidlertid må vi sande, at teknologien er i fuld gang med at vinde magten over det menneske, som har skabt den, og det gælder ikke mindst den personlige computer, PC´eren. Når den, der møjsommeligt producerer vort foreningsblad, kan gå hen og købe en computer, som ikke alene mestrer tekstbehandlingen, men også spytter teksten ud i en sats så smuk som var den trykt af en professionel, så må man, hvor nødtigt man end vil, lade Hugo Matthiessen om sit og investere i det teknologiske vidunder. Resultatet af investeringen ses ved dette nummer. Imidlertid sker overgangen til højteknologi ikke med eet. Derfor må vore læsere bære over med, at dette og de følgende numre indeholder en blanding af fortid og nutid, hvad angår den rent typografiske side af sagen. Redaktionen håber imidlertid, at læserne i sidste ende bliver tilfredse med et lidt mere »professionelt« og lettere læseligt blad.

LBM

REDAKTION

Birger Mikkelsen
(Ansvarshavende)

Kenno Pedersen

Lars Bjørn Madsen

Tryk: **A-print**, Espergærde.

Stof til medlemsbladet modtages meget gerne og bedes indsendt til **Helsingør Museumsforening**, Hestemøllestræde 1, 3000 Helsingør.

INDHOLD

Lisbet Zagrobelny:
En sand fortælling,
side 4

Birthe Berendt:
Min barndom under
krigen og i årene umiddelbart derefter,
side 6

Fordelagtige bogtilbud til museumsforeningens medlemmer,
side 9

Lidt om det gamle Svaneapotek i Strandgade af Lars Bjørn Madsen*

En sommerdag en gang i 1920'ernes begyndelse havde maleren Scott Iversen stillet sig op for at tegne et par arkitektoniske detaljer ved det gamle apotek i Strandgade. En herre i hvidt sommertøj kom gående og standsede op, hvorefter de to herrer kom i snak om huse i almindelighed og det gamle apotek i særdeleshed. Så spurgte den sommerklædte herre, om den unge maler ikke kunne have lyst til at se apoteket indvendigt. »Jamen kan man det?«, spurgte Scott Iversen. »Ja, mon ikke, for det er mig der er apotekeren.«

Det endte med, at maleren kom til at bo som gæst en hel måned hos den hyggelige Johan Rink, den mest navnkundige af den lange række af apotekere, som har ejet den gamle dobbeltejendom mellem Færgestræde og Brostræde med sin karakteristiske facade ud mod Strandgade. Apoteker Rink elskede, at stå bag skranken i sit officin og selv pusle om kunderne og fremvise den hyggelige apotekergårds indre med de mange trapper, korridorer og kringelkroge samt de talløse rariteter som skibsmodeller, mortere, gamle apotekerkrucker fra 16- og 1700-årene, kobberstik og udstoppede dyr, alle disse sager, som gav det gamle apotek sin særlige atmosfære.

Svaneapoteket var et af de allerældste apoteker i landet. Det var i det Herrens år 1577, at Frederik den Anden gav bevilling til den første Helsingør-Apothecarius med det pudsige navn Peither Pester, på det at den gode mand kunne komme »menige byens indbyggere, såvel som fremmede til gavn og bedste«.

I apoteker Rinks tid var det gamle apoteks privatbolig rammen om talrige fester og sammenkomster, hvor digteren og tegneren Holger Drachmann var blandt de mere kendte gæster.

Apoteket er nu bank, en trist kendsgerning siden begyndelsen af 1960'erne. Imidlertid er det muligt, at banken nu søger andre lokaler, så lejemålet i det gamle apotek bliver ledigt, og hvad ville være mere naturligt end at søge apoteksdriften genoptaget dér, hvor den hører hjemme. Det er jo et besynderligt tilfælde, at Helsingørs to apoteker begge er flyttet fra deres oprindelige hjemsteder. Svaneapoteket var berømmet over det ganske land, og der er skrevet et utal af artikler og bøger om dette unikke historiske apotek. Mange beklager i dag, at det overhovedet var muligt dengang at nedlægge apoteket, så man kan håbe, at nogle nu vil tage initiativ til at søge det gamle apotek retableret, måske i en noget anden form, men med anvendelse af hovedparten af det oprindelige inventar, som stadig findes bevaret. Helsingør vil dermed få et håndgribeligt minde om sundtoldstiden, en turistattraktion, som den butik, museet søger rekonstrueret i Strandgade 91, engang vil blive. Den østlige ende af Strandgade kunne dermed få lidt af fortidens glans tilbage, så vi her vil finde butikker, der kan fortælle om sundtoldstidens Helsingør. Engang kunne vi måske tillige få Marstrands gamle skibsprovantering tilbage, men een ting ad gangen.

* Kilde: Jul i Nordsjælland 1961

En sand fortælling

af Lisbet Zagrobelny

Når jeg går gennem bymuseet, har jeg fornemmelsen af små barnefødder på gulvbrædderne bag mig. Fattighuset, som det var i 1884, var i et par år rammen om min farmors liv.

Min oldemor Laura var husbestyrerinde på en gård på Lolland, og en aften, da en deling soldater var indkvarteret på gården, blev den kønne tjenestepige inviteret ind i høet af den flotte officer med løfte om at blive herregårdsfrue. Det var den helt store romantik, som Laura ikke kunne sige nej til. Desværre for Laura fik forholdet følger, og min farmor Mary blev født.

Laura klarede at passe sit arbejde og barnet, men da hun nogle år efter atter blev gravid, kunne hun ikke være på gården mere, så hun rejste til sit fødehjem i Alsønderup ved Hillerød. Her kunne hun imidlertid heller ikke være, så med den 4-årige Mary ved hånden, måtte hun gå den tunge gang til Helsingørs Fattighus, som dengang var det eneste sted en enlig mor med småbørn kunne få kost og logi.

Der skulle arbejdes hårdt for føden, og Laura spandt, vævede og hjalp til med madlavning og rengøring. Den

4-årige Mary blev sat til at karte uld og ordne hamp til reb, som de mandlige beboere lavede. Mary skulle også hente mad, en humpel rugbrød og et krus tyndt øl eller vand. En dag kom hun for sent til maduddelingen og fik ingenting. Det var en katastrofe for den lille familie og Mary fik mange klø, så hun blev bange for sin egen moder.

En dag skulle Mary hente noget i kælderen, og udenfor et af de højt-siddende vinduer fik hun øje på et par ben. Hun blev forskrækket, skreg og gemte sig bag en stor frakke, som hang på et rustent søm i væggen. En af de andre beboere løb ned, hidkaldt af skriget, og forsøgte at få at vide, hvad der var sket. Mary hikstede noget frem om »benene i loftet«. »Barn dog!, det er jo blot din mor, der er ude at hente vand på gårdspladsen!«

En gang om året kom bønderne ind til fattighuset for at hente arbejdskraft. Det var næsten som en slaveauktion - blot fik bønderne en lille sum penge for at tage et fattiglem på kost.

Da Mary blev 6 år, var det hendes tur til at komme ud at tjene. Hun

kom til at bo hos en hjulmager i Fredensborg, hvor hun skulle passe gæs og hjælpe med at trække saven. Lauras mindste barn -en dreng- kom i pleje hos en barnløs familie, også i Fredensborg. Laura kunne nu få en husbestyrerplads igen.

Mary var bange for gæssene; de løb efter hende og snappede, og det dugvåde græs var koldt for de bare fødder, og stenene skar væmmeligt. Mary blev efterhånden forfremmet til køkkenpige; det var rart at komme ind på det lerstampede gulv.

Da Mary skulle i skole, bad hun så mindeligt sin »plejemoder« om et par træsko, da hun var flov over at komme barfodet i skole. Hun fik at

Et kig ind i Karmeliterhusets gård i 1892, da det nuværende Helsingør Bymuseum endnu fungerede som fattighus. I dag er der atter plantet et træ i gården, dennegang et valnøddetræ.

Fotografi af Buchhave.

vide, at træsko skam ikke var for fattigfolk! Hun gemte sine hjemmestrikkede strømper i forklædelommen, tørrede fødderne udenfor skolen, smuglede strømperne på og listede ind på plads. Senere fik hun dog et par aflagte træsko af plejemor, som blev udstoppet med halm; det var min farmors barndom.

Mary mødte en flot karl til et høstbal

som ung tjenestepige, og de to blev enige om at dele fremtiden. De drog til hovedstaden, hvor min farfar fik arbejde som kusk og Mary proppede flasker på Carlsberg; dette foregår ca. 1900. Snart fandt de sig en lille toværelses lejlighed og fik efterhånden 6 børn, så der blev trangt, og man skulle ikke komme for sent

hjem om aftenen, for så var der hverken madras eller gulvplads.

Min farfars far var fisker og boede i et lille hus ved Arresø. Farfars mor travede hver dag ind til byen for at sælge fisk og grøntsager. Farfars far var husar og overlevede Dybbøl i 1864.

Min barndom under krigen og i årene umiddelbart derefter.

af Birthe Berendt

Jeg er født i 1937 i Helsingør, nærmere betegnet Strandgade 41, hvorfra jeg dog intet husker, idet jeg kun var 2 år, da vi flyttede udenfor Helsingør by. Episoder fra 1943/44 står dog stadig klart i min erindring.

Entreen i vores lejlighed var placeret i midten af lejligheden og dér sad vi, hele familien, når der var luftalarm, hvis vi ikke var i cyklekælderens, som var omdannet til beskyttelsesrum. Når vi var i lejligheden, sad vi tæt sammen og sagde næsten ingenting til hinanden, men var vi nede i beskyttelsesrummet, var det noget anderledes. Her skete noget mere, der var mere liv, og det syntes vi børn var rart. Der var flere familier samlet og jeg kan tydelig huske, at vi legede og spillede nogle spil, f.eks. pindespil eller sang. De voksne var mere alvorlige, men når vi foretog os disse ting, så glemte vi alt

det uhyggelige, der skete omkring os for en stund. Nogle store drenge underholdt os med at optræde og synge, bl.a. kan jeg huske en sang, som jeg holdt meget af at høre, men som jeg desværre har glemt det meste af, men den begyndte således:

*Nu gik solen bort
den gik ganske langsomt ned
bag de høje bjerge i vest.....*

Jeg kan stadig se de drenge for mig -en af mine brødre var blandt dem; vi så op til dem. Jeg skulle så begynde i skole, tilmeldt Marienlyst Skole, nu Helsingør Byskole, men da tyskerne havde slået sig ned på skolen, blev vi henvist til Bethesda, som var omdannet til midlertidig skole. Jeg gik således i skole alle ugens dage, da jeg også gik i søndagsskole, i øvrigt samme sted. Dog gik vi alle kun i skole nogle få timer

om dagen, da vi jo var flere klasser, der skulle modtage undervisning hver dag.

Tyskerne havde som sagt overtaget vores skole, men de havde også taget andre skoler i brug, bl.a. Den Internationale Højskole, hvor jeg senere kom til at tilbringe meget af min tid, men det vil jeg vende tilbage til senere i min beretning.

Alt var også rationeret, næsten alt. Vi fik udleveret rationeringsmærker til f.eks. kaffe, the, mel, sukker, cacao, gryn m.m., ja sågar chokolade. Når min mor købte en plade chokolade, blev der brækket en række med 5 stk. af og vi fik et stykke hver; det var en festdag. Tyskerne derimod hamstrede; de tømte næsten butikkerne. En dag kom min broder og jeg gående, og vi så to tyskere komme slæbende med en trækvogn efter sig fyldt op med varer. De asede og masede op ad Kongevejen ud mod Den Internationale Højskole. Vi syntes det var synd for dem, så vi hjalp dem med at skubbe; vi skulle nemlig samme vej. Min far arbejdede dengang på Den Internationale Højskole som alt-muligmand, og vi skulle ud til ham, så hvad var mere naturligt end at vi hjalp til. Men da min far så det, kunne vi se på ham, at det ikke var noget vi skulle gøre en anden gang. Mere blev der ikke gjort ved den sag.

Min far var udlært murer og tømrer ligesom sine to brødre, alle tre fra Snekkersten og har alle været med til at bygge adskillige huse i det

gamle Snekkersten. Senere blev min far fragtmand med kørsel i fast rute mellem Helsingør og København, men vendte tilbage til murer/tømrerjobbet. Fik arbejde på Den Internationale Højskole og skulle holde bygninger og meget andet ved lige og i orden. Den store trappe på hovedbygningen ud mod Kongevejen, kan jeg tydelig huske at min far lavede. Efter krigen kunne vi børn vende tilbage til vores rigtige skole i Marienlyst Allé, hvor jeg gik 5. klasse med, hvorefter jeg kom på Helsingør Højere Almenskole, som den hed dengang, nu Helsingør Gymnasium. Almenskolen lå på Kongevejen, nu Kongevejens Skole.

Lige efter krigen var det stadig svært at få varer nok, og ordentlige varer. Dyre var de oven i købet, så da vi var fire søskende, måtte tøjet gå i arv. Således kan jeg tydeligt huske, at jeg gik i det tøj, som min halvandet år ældre bror voksede fra. Jeg var ikke altid lige glad for det, men vi beklagede os ikke; vi vidste, at det ikke kunne være anderledes.

Efter skoletid, hjalp jeg nogle dage til i en lille købmandsforretning på Ryesvej nr. 3 hos Chr. Hansen. En rigtig gammel hyggelig butik, og jeg syntes det var spændende at skulle veje mel, sukker, gryn og meget andet af i poser på en rigtig gammel vægt med lodder, hente spegesild i kælderen fra store tønder, male kaffe på en rigtig kaffemølle -jo det var spændende. Købmanden selv var en meget venlig og trivelig herre, og hans kone en meget sød dame, som

Den Internationale Højskole på Kongevejen fotograferet omkring 1920. Dette gamle landsted har haft mange navne. Først Louiselyst og senere Sofienlyst.

min mor sagde lignede Clara Pontoppidan. Det kunne jeg ikke se dengang, men nu kan jeg godt se ligheden. Deres søn Poul Konge Hansen blev senere præst. Navnet Konge kunne jeg slet ikke forstå, at man kunne komme til at hedde; Konge, det var noget man var eller blev.

Så er det, at Den Internationale Højskole kommer ind i billedet igen, for efterhånden var næsten hele min familie ansat på skolen. Min mor og søster i køkkenet, min bror og mig i gartneriet og så min far som alt-mulig-mand. Der hørte et gartneri til skolen, som strakte sig ud til Nøj-

somhed. vi plukkede æbler, pærer og andet frugt og grønt, og om sommeren også jordbær, så jeg tilbragte mange timer hver dag på skolen. Dette gartneri er nu væk og arealet bebygget med boliger. Forstanderen på skolen hed dengang Emil Lennings, som jeg husker som en hyggelig og rar mand; han var førøvrigt svensker. Og Manniche, en herlig gut, som sov ude om sommeren under en markise. Senere i min skoletid, gik jeg også til ekstra undervisning i fransk hos en fru Henning, som boede og underviste på Den Internationale Højskole. Hun underviste i øvrigt også på andre af byens skoler.

Boghandlere, som jeg benyttede i min skoletid husker jeg især Brammer og Jens Møllers Boghandel. Indehaveren hed i sidstnævnte Ankerstjerne Dalgaard. Brammers Bog-

handel er væk ligesom adskillige andre af byens gamle forretninger. Jeg husker Herskind på Stengade; jeg mener det var dér, hvor sølvsmed Flemming Nielsen nu har til huse. Herskinds forretning var en ejendommelig forretning, men det vi skolekammerater kom for, var at købe spejdersnus. Amagerhallen på hjørnet af Marienlyst Allé og Møllebakken var også en blandet landhandel, og især husker jeg den dejlige lakridsrod, som man kunne købe dér.

Begge mine brødre har været bydreng hos en farvehandler Roger Christensen, Sct. Olai Gade 26 (huset er nu i min ældste brors eje). Senere overtog Roger Christensen Madsens & Petersens købmandshandel på hjørnet af Sct. Annagade og Sudergade, lige over for det tidligere Nordsjællands Centralbibliotek, nu Bymuseet. Flere år senere

nedlagde Roger Christensen købmandsforretningen og omdannede den til antikvitetsforretning, men også den er nu væk. Dette er blot nogle af de mange forretninger, som jeg husker, men som er væk i dag. Hvis jeg skulle nævne dem alle, ville det nok strække for vidt.

Blot vil jeg til sidst nævne mine mange besøg på det gamle Wiibroe. Jeg gik i klasse med Simo Parkov, adoptivsøn af Karina Parkov, som dengang var direktør på Wiibroe. Vi var nogle stykker fra klassen, som jævnlig besøgte Simo og vi fik lov til at gå rundt og se alt det spændende, der sker på et sådant bryggeri og vi måtte drikke alle de sodavand vi kunne. Det var nok det, der trak, men det var dog begrænset, hvad vi kunne sætte til livs - trods alt. Men morsomt var det at komme dér selv om vi altid havde storebror Peter i hælene.

FORDELAGTIGE BOGTILBUD TIL VORE MEDLEMMER:

I anledning af den nært forestående jul, kan Helsingør Museumsforening tilbyde vore medlemmer en række af Helsingør Kommunes Museers publikationer til en betydeligt reduceret pris.

Mange af bøgerne findes desværre kun i et meget begrænset oplag, hvorfor man ikke skal vente for længe med at købe de ønskede bøger. Museernes årbøger, som er udkommet siden 1976, indeholder et væld af spændende

artikler, hvilket vil fremgå af den nedenstående liste over vore bogtilbud. Det skal bemærkes, at årbogen 1976 er udsolgt og at flere andre årgange kun findes i yderst få eksemplarer. Det er altså sidste chance for at erhverve sig de årbøger som man mangler. Priser, som er angivet i parantes, er bøgernes oprindelige udsalgspris.

HELSINGØR BYMUSEUM

1980

Paa Museum.

ÅRBØGER:

Årbog 1977 Kr. 15,-
(19,50)

*Industrialiseringen i Helsingør 1847-83. *Gurre Vangs Historie. *Lidt om en legetøjs-samling. *Ole Lund fortæller om barndomslege. *En kalenderstav anno 1635.

Årbog 1978 Kr. 20,-
(30,00)

*Bergmandsdal for 7000 år siden. *Om modstandskampen i Helsingør. *Om socialdemokratiet i Helsingør. *Træk af markedslivet i Helsingør.

Årbog 1979 Kr. 35,-
(49,50)

*De hvide brødre i Helsingør. *Om Sct. Mariæ Kirke. *Kalkmalerier i Karmeliterklosteret. *Karmeliterklosteret i Helsingør. Årbogen er et af de mest uddybende værker i nyere tid om et af Nordeuropas bedst bevarede senmiddelalderlige klostre.

Årbog 1980 Kr. 60,-
(75,00)

Denne årbog handler om besættelsestiden i Helsingør 1940-45 i form af en lang række spændende artikler. Selvsagt er bogen *næsten udsolgt!*

Årbog 1981 Kr. 50,-
(75,00)

Også denne årbog beskæftiger sig med besættelsestiden i form af en stor artikel om modstandskampen i Helsingør 1940-45. Indeholder dog også artikler om *boligbyggeriet i Helsingør 1882-1982 og om *Strandgade 89, et udgravningsprojekt.

Årbog 1982 Kr. 45,-
(65,00)

De nye tider i Helsingør. (En oversigt over Helsingørs forvandling fra handelsby til industriby i perioden 1882-1982.) *En Helsingoraners barndomsminder. *Af en skibsbyggers historie. *Sådan var det jo dengang. *En del af et liv på værftet. *Træk af et levnedforløb. *Om at være kontorlærling på værftet.

Årbog 1983 Kr. 50,-
(85,00)

Handelslivet i Helsingør.* En nitter fortæller.* Om at være sygeplejeelev på Øresundshospitalet i Helsingør i årene 1941-44.* »Vira, vil du have en fedtemad ?« *Om at være skibstømmerlærling i tyverne. Teglværksliv.* Hvor lå Sortebrødrenes kloster ?

Årbog 1984 Kr. 50,-
(85,00)

Svendevandring før og nu.* Et rids over mit levned, af Kaj Jensen. Werner Zangenberg fortæller om »de gode gamle dage«.* Sommerophold i Espergærde 1915-1934.* Mit liv og færd, af Carl G. Møller Hansen.* Om et gammelt blyindfattet vindue fra Helsingør.

Årbog 1985 Kr. 75,-
(100,00)

Denne årbog handler om *skoleudviklingen i Helsingør i perioden 1857-1970, en meget spændende del af Helsingørs historie. Desuden en artikel om *Snekkersten og Skotterup fiskerlejer.

Museernes årbøger for perioden 1986-1990 sælges til normal udsalgspris.

Museerne har gennem flere år udgivet de populære **billedbøger** under fællestitlen »**Helsingør -som fotografen så det**«. Også disse bøger sælges nu til stærkt nedsatte priser i anledning af julen:

Mennesker og Mode ca. 1850-1910, af Annette Aagaard Nielsen. **Kr. 10,-**
(15,00)

Arbejdets vilkår, af Kenno Pedersen. **Kr. 10,-** (15,00)

Handelslivet , af Kenno Pedersen. **Kr. 10,-** (15,00)

Kronborg, af Kenno Pedersen. **Kr. 15,-** (20,00)

Smedene i Helsingør, af Kenno Pedersen. **Kr. 15,-** (30,-)

Snekkersten og Skotterup, af Chr. Sørensen. **Kr. 15,-** (25,-)

Espergærde , af Christian Sørensen. **Kr. 15,-** (25,-)

Helsingør Værft 1882-1982, af Kenno Pedersen. **Kr. 10,-** (25,-)

Ude på landet, en billedbog om Plejelt, af Carsten Møller og Anne Majken Snerup Rud. **Kr. 15,-** (35,-)

ANDRE BØGER PÅ TILBUD:

Syv senmiddelalderlige gårde i Helsingør, af Hans Henrik Engqvist. Den hidtil mest udførlige afhandling om Helsingørs berømte senmiddelalderlige karré, populært kal-

det »Sundtoldskarréen«, i byens østlige ende mellem Stengade og Strandgade. **Kr. 35,-** (50,-)

Helsingørs Middeltalderlige topografi, af Connie T. Jantzen. Hvordan så Helsingør ud så langt tilbage som i middelalderen ? Bogen forsøger at give svaret. NB: Kun få eksemplarer tilbage. **Kr. 50,-** (75,-)

Landets flotteste jernbanegård, af Kenno Pedersen. I anledning af Helsingør Stations 100-års jubilæum i 1991, har vor kendte museumschef skrevet en bog om Helsingørs prægtige stationsbygning, som ikke uden grund af mange rejsende er blevet forvekslet med Kronborg. Bogen er uindb., i A4-format, 11 sider og rigt illustreret. **Kun kr. 10,-!!**

FØLGENDE BØGER ER IKKE PÅ UDSALG, SELV OM PRISERNE ER LAVE:

Der er kun 24 dage til jul, af Annette Aagaard. Et lille eventyr til hver dag i tiden op mod jul. 78 s. med illustrationer af Hans Jacob Aagaard. Den ideelle »for-jule-gave«.

Kr. 48,-

Bidrag til Helsingørs

Historie 1. I 1957 udgav det daværende Helsingør Byhistoriske Arkiv denne første bog i en serie, som desværre ikke skulle få flere efterfølgere. Bogen indeholder en artikel af Helsingør-historikeren Laurits Pedersen (1873-1940) om Helsingørs Møller og Møllere.

Kr. 15,- Kun meget få eksemplarer tilbage.

Historisk-financiell

Oversigt over Helsingør Kommune gennem 100 Aar efter Sundtoldstiden, ved borgm. Peder Christensen.

Trods denne bogs ualmindelig kedelige og tørre titel, er bogen, udgivet af Helsingør Byråd i 1941, en sand guldgrube af spændende oplysninger om Helsingørs historie i nyere tid. Bogen, der er på 65 sider, indeholder en lang række kortfattede, men alligevel uddybende artikler omhandlende alt, lige fra Mødre- og Børnehjælpen, Alderdomsstiftelsen og Helsingør Nordhavn til golfbanen og Helsingørs hedengangne cyklebane. En nyttig opslagsbog for alle lokalhistorisk interesserede.

Museet har erhvervet det meget begrænsede restoplæg og kan sælge bogen for **50 kr.**

Helsingør Synger. I 1988 udkom denne populære sangbog indeholdende lystige og alvorlige sange og viser om byen og omegnen. Museet har endnu nogle stykker liggende til en pris af **50 kr.**

Det florissante Helsingør-træk af livet i Helsingør 1765-1801. Af Kenno Pedersen. En helt ny spændende bog om Helsingør i den periode, der frem for alt har præget sundtoldstidens Helsingør. Tænk på perlerækken af fornemme købmandsgårde i Strandgade og Stengade. Bogen omhandler også dagliglivet i byen i stort og småt, samt den kommunale administrations genvordigheder, som iøvrigt ikke adskiller sig meget fra dem i vor tid. Bogen danner samtidig en uundværlig baggrund for Bymuseets berømte model af Helsingør anno 1801. Hft. 85 s. rigt ill. **Kr.152,-**

Helsingør Toldkammer, af Lars Bjørn Madsen. En helt ny bog om Helsingør Toldkammer; den bygning, der i dag rummer Kulturhuset. Hvorfor

sidder kong Christian den Syvendes kronede monogram over bygningens hovedindgang fra »Blomstertorvet« ? Svaret giver bogen, der Samtidig omhandler hele havneområdets historie, lige fra 1600-årene og op til i dag.

120 s. Indb., rigt ill. Pris ved køb **inden 1. jan. 1992, kr. 168,-**. Herefter er prisen kr. 198,-.

Strandvejen set paa gamle postkort. af Kenno Pedersen og Jørgen Elsøe. For over 10 år siden udkom denne populære billedbog, hvor de hyggelige gamle postkort fortæller Strandvejens historie fra Hølløse til Helsingør. Nu er den udkommet i et nyt oplag som den gode julegaveidé.

135 s. indb. **Kr. 190,-**

PLAKATER:

Mange af museets ældre plakater er både **tidløse og dekorative** og derfor den helt rigtige gaveidé:

Arbejdsreglement for Helsingør Jernskibsvæft og Maskinbyggeri i året 1882. Genoptryk af den originale plakat. **Kr. 15,-**

Wiibroes Bryggeri 1840-1990. I anledning af bryggeriets 150-års jubilæum lod museerne tegne en plakat, som i århundredeskiftets romantiske tegneteknik viser byens bryggeri før og nu. **I farver, kr. 20,-.**

Museets store udvalg af **postkort** findes også i form af dekorative plakater med alle postkortene gengivet, ialt 3 forskellige:

15 malerier. Farve, kr.25,-
15 stik og tegninger. S/h, kr. 10,-

15 spændende museums-genstande. Farve, kr. 25,-

AVISER:

Museerne har i nært samarbejde med Helsingør Dagblad udgivet en række »**aviser**« omhandlende forskellige emner af Helsingørs Historie. Disse, indeholdende et væld af spændende artikler, kan nu købes for den såre beskedne pris af **2 kroner:**

De nye tider. *Da industrien for alvor kom til Helsingør. *Værftspengene blev i byen. *Målet var en mønsterkommune. *Håndværk og industri i

det gamle Helsingør. *Den faglige bevægelse i Helsingør. *Om arbejderbevægelsens politiske organisering. *Boligforhold i det gamle Helsingør. *De nye byer omkring Helsingør. *Mad på bordet. *Kvinden ude og hjemme. *Dengang det var farligt at være barn. *Om skolevæsenet i Helsingør de sidste 100 år. *Hvad tjente man omkring århundredeskiftet, og hvad brugte man pengene til. *Fattigvæsenet og arbejdsløshedskasserne. *En lykkelig alderdom. *Foreningslivet i det gamle Helsingør. *Kolonihaverne. *Helsingørs sportsliv for 80 år siden. *Hvor gik man hen, når man gik ud ?

Handelen i Helsingør gennem 125 år. *Søhandelsstaden Helsingør. *Tidernes skifter. *Landhandelen i Helsingør. *Et kig ind i fremtiden. *At blive købmand før i tiden var ikke så let endda. *Torvehandelen og butikkerne. *De »fine« købmænd på Stengade -og så alle de øvrige. *Butikken var den handlendes scene. *Avertering, skiltning og udstilling. *Kvinderne i det helsingoranske handelsliv. *Da HK blev grundlagt. *Gadehandel.

Kronborg og Helsingør gennem 400 år.

*Sundets rustne nøgle. *800 års fæstningshistorie. *I ly af Krogens kanoner. *I krig og fred. *Svenskerne på Kronborg. *Garnisonen på Kronborg. *Borgere, soldater og slaver. *En soldaterfamilie i Helsingør. *Tyskerne på Kronborg under 2. Verdenskrig. *Med Kronborg om styrbord.

Wiibroe, byens bryggeri i 150 år. *Om godtøl og skilling søl. *Wiibroes Bryggeri grundlægges ved købmand Carl Wiibroes køb af brygger Christen Jeppesens ølbryggeri i Stengade 82. *Det bajerske øl. *Bryggeriet flytter fra Stengade til »Øresundsforeningens« gamle grund ved Hestemøllestræde i 1861. *På forkant med udviklingen. *Wiibroes Bryggeri og de lokale konkurrenter. *Krig og ølproduktion. *Rammerne sprænges. Wiibroe flytter til »Mosen« i 1967.

Ovenstående bøger, plakater og aviser kan købes på Helsingør Bymuseum i Sct. Anna Gade 36. Åbent hver dag, også lørdag og søndag, kl. 12-16.

FOREDRAG VINTEREN 1992:

Foredragsrækken, *Der er også en verden udenfor Helsingør*, fortsætter i vinteren 1992 med følgende program:

9. januar: Fhv. museumsdirektør, dr. phil. Henning Henningsen fortæller om søhelten Tordenskjolds liv og død.

23. januar: Jens Uldum fortæller om kunstsmeden Caspar Fincke, der boede i Helsingør 1622-1630 og var mestersvend på Hamtermøllen i 1631. Lysbilledforedrag.

6. februar: Ingelise Ponsaing fortæller om den gamle minoiske kultur på Kreta, som næsten blev udsløjet af en naturkatastrofe i 1450'erne f. Kr. Lysbilledforedrag.

20. februar: Fotografen Ingrid Dora Pedersen fortæller om brudetøj og brudeskikke gennem tiderne.

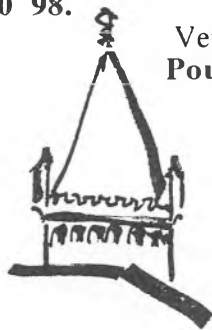
Foredragene, hvor de fleste ledsages af lysbilleder, holdes som sædvanlig **torsdage kl. 19.30** på Helsingør Bymuseum i Karmelitterhuset, Sct. Anna Gade 36, hvor vore medlemmer er meget velkomne.

I. D. P.

Besøg Helsingør Rådhus

Lørdag den 7. marts 1992 kl. 11 inviterer Museumsforeningen sine medlemmer på et spændende »Kig indenfor« på **Helsingør Rådhus**. Vi mødes i rådhusets forhal. I byrådssalen hører vi om bygningen og dens historie. Derefter besøger vi nogle af de lokaliteter, der normalt ikke er tilgængelige for publikum. Efter besøget på rådhuset, der vil vare ca. 1 1/2 time, fortsætter vi festen med det store kolde og billige (ca. 40 kr) bord i DSB's færgerestauranter.

Til dette arrangement er det nødvendigt med tilmelding på **telefon 49 21 00 98**.

Venlig hilsen
Poul Korse

FORSIDEBIL- LEDET.

Det hyggelige vinterbillede er fotograferet omkr. 1890 i gården til L. Gulbrandsens gård, Bjerregade 7. Bag barnet på kælken står Gulbrandsens to søstre.